

«Les xarxes socials poden contribuir a l'ús de la llengua valenciana» - Mediterráneo - 11/04/2021

Entrevista del domingo

Rosa Agost Nou membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua

«Les xarxes socials poden contribuir a l'ús de la llengua valenciana»

C. TOMÁS
ctomas@mediterraneo.esperiodico.com
CASTELLÓN

Rosa Agost, professora de Traducció de la Universitat Jaume I, és una de les set noves acadèmiques de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL).

--Com valora la seua elecció com a membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua?

--Per a mi, és un reconeixement a tota la tasca com a investigadora, docent i ciutadana ocupada i preocupada per la llengua i la cultura; a més d'una mostra de la confiança de les acadèmiques i els acadèmics en la meua trajectòria i en la meua capacitat de treball i d'implicació en la societat.

--Quina pot ser la seua aportació, com a professora de la Universitat Jaume I i des de la seua visió a l'AVL?

--Evidentment, l'AVL té una mirada global de la llengua. El fet de mantindre la representació de les terres de Castelló reforça esta voluntat de tindre present tota la riquesa i la diversitat de la llengua i de totes les manifestacions culturals vinculades a esta part del territori valencià.

--S'encarregarà d'alguna àrea?

--Per la meua formació i la meua investigació més específica sobre els models de llengua, la variació lingüística i la traducció (de manera significativa la traducció audiovisual), considere que puc aportar els meus coneixements a les seccions de Terminologia, de Foment i de Lexicologia i gramàtica. El meu treball en la redacció del Llibre d'estil de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació i el fet de ser membre del Consell rector de la CVMC són, en este sentit, avals indiscutibles.

--Quin és l'estat de salut de la llengua valenciana?

--Les dades mostren que el valencià ha recuperat una relativa normalitat a les aules, però la vitalitat de la llengua comença a les cases, a les places, als mitjans de comunicació, als llocs de treball, a les esglésies, als comerços, a les administracions... I ací hi ha un marge de millora tan gran que demostra, clarament, que tenim una llengua pròpia que no està en les mateixes condicions que l'altra llengua oficial. Després de més de 40 anys de democràcia, encara no vivim amb igualtat lingüística. Encara continua havent-hi molta gent que té una concepció diglòssica de la nostra llengua: encara

► Rosa Agost, professora de Traducció de la UJI, és membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

considera que el castellà és una llengua més important i més útil que el valencià. Cal arribar a un punt en què siguem plenament conscients que valencià i castellà haurien de tindre la mateixa consideració social i ser valorades en peu d'igualtat, sense prejudicis. Això és realment un territori bilingüe. I ja posats, també seria desitjable que el poble valencià poguera entendre i, si pot ser, parlar una o més llengües estrangeres. Les llengües, totes sense distinció, sempre sumen i ens faciliten la comunicació i la comprensió de cultures diferents a les nostres: ens obrin la ment i el cor. Al Pregó de Castelló, Bernat Artola va escriure: «Quin fillol oblidaria la rabassa maternal?» La rabassa és la part de la soca que quasi no es veu i de la qual ixen les arrels, indispensables per a la vida de l'arbre. El valencià forma part de la nostra rabassa maternal. No em puc imaginar no cuidar-la i estimar-la.

--Creu que les xarxes socials poden contribuir a l'ús de la llengua?

--Sense dubte. I de forma natural, hi ha molta gent que contribueix a la presència i la visibilitat del valencià. En este sentit, és molt important també el respecte i la tolerància de les persones que usen les xarxes. No podem discriminar

ningú pel fet d'usar llengües minoritàries o minoritzades. I això passa massa sovint. La dignitat de les llengües és part de la dignitat de les persones. Jo em sent orgullosa de parlar en valencià amb independència de quants milers o milions de persones el parlen. Vull insistir en esta idea: totes les llengües són igual de dignes.

--Caldria revisar el diccionari per aconseguir que siga més igualitari i eliminar el biaix sexista d'alguns termes?

--L'AVL és pionera a l'hora d'incorporar la visió de gènere al seu Diccionari normatiu. Recentment

«L'Acadèmia és pionera a l'hora d'incorporar la visió de gènere al seu Diccionari Normatiu»

han fet sessions de treball específiques en este sentit, han tingut reunions amb col·lectius LGTBIQ+ i han fet modificacions i incorporacions substancials en esta línia. Com a exemple podríem dir que va ser de les primeres institucions normatives que va incorporar la paraula 'sororitat'.

--Creu que en l'àmbit universitari hauria d'haver-hi una major presència en la docència?

--La meua resposta és un sí rotund i sense matisos. A hores d'ara, malgrat l'esforç fet (i em consta perquè coneix la preocupació dels rectorats i dels Serveis de llengües universitàries), l'alumnat no té la llibertat per a triar el valencià com a llengua vehicular de la seua formació o expressar-se en valencià de forma habitual en les seues intervencions o treballs. Algunes persones han intentat confrontar valencià amb castellà o anglès i això és fals i fins i tot, pervers. La meua experiència de més de 25 anys de docència i de dos legislatures com a degana, em confirma que l'alumnat que es preocupa pel valencià és gent que domina perfectament el castellà i que té un grau altíssim de sensibilitat i preocupació per conèixer altres llengües, començant per l'anglès. I el professorat hauria de poder

disfrutar d'una seguretat lingüística real i tindre també llibertat per a usar la llengua que hi ha consignada en la seua guia docent, que ha sigut aprovada en els departaments, en els centres i en tota la resta d'instàncies. De la capacitat intel·lectual del professorat per entendre, com a mínim, el valencià no dic res perquè, des del meu punt de vista, va de soi i no representa cap problema per a professionals d'este nivell.

--El seu nomenament ha coincidit amb el d'altres dones com a membres de l'AVL, què li sembla?

--Que comencem a caminar per la senda de la normalitat. Si resulta que, centrant-nos ara en els àmbits més vinculats a la llengua, tenim una majoria de docents a les universitats, als instituts i a les escoles que són dones, i que en la societat civil moltes de les associacions estan dirigides per dones, era incomprensible tindre una institució on les dones no tenien una representació similar en percentatge al que ocorre en la societat. I respecte a l'eterna història sobre la nostra capacitat o la forma en la qual accedim a llocs de poder o de representació o de si ocupem el lloc d'homes molt preparats, només cal veure els CV de les set dones que hem sigut elegides en esta ocasió per comprovar que estem perfectament preparades per a formar part de l'AVL.

--Durant anys va haver-hi molta polèmica entre el valencià i el català, s'ha suavitzat?

--El conflicte entre valencià i català no té sentit i és estèril. Puc entendre les manifestacions sentimentals en defensa d'una major identificació amb un determinat model de llengua, però l'important és que els usuaris de la llengua es puguin sentir identificats no sols amb les seues particularitats sinó també amb el conjunt de la llengua. Com a llicenciada en Filologia i com a doctora en Traducció, he pogut comprovar que l'existència de variants territorials dins de la unitat no són cap obstacle per a la convivència en harmonia. Així es pot observar perfectament, per posar-ne algun exemple, en el cas de l'espanyol peninsular i el d'Amèrica, o entre l'anglès britànic, l'americà i l'australià, o entre el francès de Bel·gica, el del Quebec (Canadà) i el de França. És una qüestió de sentit comú i de rigor intel·lectual. A mi m'agrada parlar en positiu de totes les llengües perquè són vehicles de comunicació, de coneixement i de sentiments. ■